

Το Βάρος Απόδειξης

Τι είναι η μετατόπιση του βάρους απόδειξης;
Ποιος έχει να αποδείξει τι;

Christa Christensen
ERA, Θεσσαλονίκη
Ιούνιος 2019

This training session is funded under the 'Rights, Equality and Citizenship Programme 2014-2020' of the European Commission.

Εισαγωγή

- ▶ *«Οι εργοδότες δεν θα πρέπει να υπεκφεύγουν των νομοθετικών διατάξεων και δεν θα πρέπει να επαφίεται στον εργαζόμενο να αποδείξει την υπόθεσή του. Στο πλαίσιο της διάκρισης, με δεδομένη την αντιστροφή του βάρους απόδειξης, δεν αρμοζε σε εργοδότη που αντιμετώπιζε την κατηγορία διάκρισης να καθίσει πίσω και να πει «Εσύ απόδειξέ το».*

ΕΒ-κ-ΒΑ [2006] IRLR 471 Εφετείο

Γιατί υπάρχει η αντιστροφή του βάρους απόδειξης;

- ▶ Κεκαλυμμένη διάκριση
- ▶ Μη αναγνωρισμένη προκατάληψη
- ▶ Όλοι οι άνθρωποι έχουμε προκαταλήψεις που δεν τις αναγνωρίζουμε πάντα ...
- ▶ Τα περισσότερα αποδεικτικά στοιχεία βρίσκονται στα χέρια του εργοδότη
- ▶ Ας αφήσουμε τον εργοδότη να καταδείξει ότι δεν υπήρχε διάκριση

3

Κάποια θέματα

- ▶ Ποια πρακτικά μέτρα υπάρχουν που να αποδεικνύουν τη διάκριση;
- ▶ Πώς συγκεντρώνει αποδεικτικά στοιχεία ο προσφεύγων;
- ▶ Ποιος πρέπει να αποδείξει τι - και μέχρι ποιο σημείο;
- ▶ Πως αντιμετωπίζουν αυτά τα θέματα οι δικαστές στην ΕΕ;
- ▶ Έκθεση του ΕΣ 2014: Αντιστροφή του Βάρους Απόδειξης

4

Οδηγία 1997/80 σχετικά με το Βάρος Απόδειξης

- ▶ Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τα εθνικά δικαστικά τους συστήματα, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε, όταν ένα άτομο κρίνει ότι θίγεται...
- ▶ παρουσιάζει ενώπιον δικαστηρίου ... πραγματικά περιστατικά από τα οποία δύνανται να τεκμαίρεται η ύπαρξη διάκρισης
- ▶ θα εναπόκειται στον εργοδότη να αποδείξει ότι δεν υπήρξε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

5

Οδηγία 2006/54 περί ίσης μεταχείρισης(αναδιατύπωση)

- ▶ Σημείο 30: η έγκριση κανόνων σχετικά με το βάρος απόδειξης διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ... θα πρέπει να προβλεφθεί ότι το βάρος απόδειξης μετακυλίεται στον εναγόμενο όταν τεκμαίρεται διάκριση
- ▶ Η εκτίμηση των γεγονότων από τα οποία μπορεί να τεκμαίρεται η ύπαρξη διάκρισης εξακολουθεί να υπάγεται στην αρμοδιότητα του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου

6

Άρθρο 19

- ▶ Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τα εθνικά δικαστικά τους συστήματα, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε, όταν ένα άτομο κρίνει ότι θίγεται... παρουσιάζει ενώπιον **δικαστηρίου ... πραγματικά περιστατικά από τα οποία δύνатаι να τεκμαίρεται η ύπαρξη διάκρισης**
- ▶ Θα εναπόκειται στον **εναγόμενο να αποδείξει ότι δεν υπήρξε παραβίαση** της αρχής της ίσης μεταχείρισης.
- ▶ Σημαντικό περιθώριο σε κάθε κράτος μέλος
- ▶ Αλλά όχι υπερβολικά δύσκολο

7

Δοκιμασία Δύο Σταδίων

- ▶ Ο προσφεύγων παρουσιάζει πραγματικά περιστατικά από τα οποία δύνатаι να τεκμαίρεται ότι υπήρξε διάκριση - υπόθεση prima facie. **Το Βάρος μετακυλίεται.**
- ▶ Ο εναγόμενος πρέπει τότε να παρουσιάσει πραγματικά περιστατικά που να τεκμηριώνουν ότι δεν υπήρξε διάκριση
- ▶ Διατήρηση της σωστής ισορροπίας

8

Συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων: ο ρόλος του δικαστή

- ▶ Εντολή κοινοποίησης αποδεικτικών στοιχείων
- ▶ Ποια συμπεράσματα συνάγονται από την αποτυχία του εργοδότη
- ▶ *Kelly-κ- Εθνικού Πανεπιστημίου ή Υπόθεση Ιρλανδίας C-104/10*
- ▶ *Meister-κ-Speech Design Carrier Systems GmbH Case C-415/10*
- ▶ *RB-κ-BA [2006] IRLR 473*

9

Συμπεράσματα / Πλαίσιο / Υπόβαθρο

- ▶ Τι είναι συμπέρασμα;
- ▶ Πότε είναι ορθό να το συνάγουμε;
- ▶ Πλατφόρμα (ουδέτερων) πραγματικών περιστατικών / υπόβαθρου
- ▶ Να τα εξετάσουμε στο σύνολό τους
- ▶ Κάτι περισσότερο από έναν ισχυρισμό
- ▶ Ένα παράδειγμα - Philip

10

Συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο ΗΒ

- ▶ Ερωτηματολόγια προβλεπόμενα από τον νόμο (καταργήθηκαν τον Απρίλιο του 2014)
- ▶ Οδηγός Σχέσεων Εργασίας της Acas (Υπηρεσίας Συμβούλευσης, Συμφιλίωσης και Διαιτησίας) για το πώς να θέτετε ερωτήσεις για υποθέσεις Διακρίσεων
- ▶ Εντολή παροχής στοιχείων (Κανόνας 19(2)(b))
- ▶ Εντολή κοινοποίησης αποδεικτικών στοιχείων (Κανόνας 10(2)(d))

11

Μετατόπιση βάρους απόδειξης στο ΗΒ

- ▶ Νόμος περί Ισότητας S136 - δύο στάδια
- ▶ Εάν υπάρχουν πραγματικά περιστατικά από τα οποία το δικαστήριο θα μπορούσε να αποφανθεί, εν απουσία άλλων αιτιολογήσεων ότι ο εργοδότης έχει προβεί σε διάκριση
- ▶ Το δικαστήριο πρέπει να αποφανθεί ότι υπήρξε διάκριση
- ▶ Εκτός εάν ο εργοδότης καταδείξει ότι δεν προέβη σε διάκριση

12

Οδηγός 13 σημείων Igen-k-Wong

1. Ο προσφεύγων αποδεικνύει πραγματικά περιστατικά από τα οποία το δικαστήριο **θα μπορούσε** να συμπεράνει ότι υπήρξε διάκριση
2. Η αγωγή θα αποτύχει εάν ο προσφεύγων δεν το αποδείξει
3. Το δικαστήριο θα πρέπει να λάβει υπόψη ότι δεν είναι σύνηθες να βρίσκει άμεσα αποδεικτικά στοιχεία διάκρισης
4. Τι συμπεράσματα θα πρέπει να συναχθούν;
5. Σε πρώτο στάδιο είναι σημαντικό το ζήτημα να είναι **μόνον** εάν **θα μπορούσε** να είχε υπάρξει διάκριση
6. Σε πρώτο στάδιο υποθέτουμε ότι δεν υπάρχει ορθή αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών
7. Συμπεράσματα δύναται να συναχθούν από ασαφείς και διφορούμενες απαντήσεις

13

Οδηγός 13 σημείων συνέχεια

8. Συμπεράσματα δύναται να συναχθούν εάν δεν υπάρχει συμμόρφωση με τους συναφείς Κώδικες Πρακτικής
9. Μόλις τεκμαίρεται διάκριση το βάρος απόδειξης μετακυλιέται στον εργοδότη
10. Ο εργοδότης πρέπει τότε να διαψεύσει ότι υπήρξε διάκριση
11. Ο εργοδότης πρέπει να αποδείξει ότι δεν υπήρξε οποιασδήποτε μορφής διάκριση
12. Το δικαστήριο πρέπει να αξιολογήσει εάν η αιτιολόγηση του εναγόμενου αρκεί για να απαλλαγεί από το βάρος απόδειξης
13. Το δικαστήριο εύλογα θα προσδοκούσε από τον εργοδότη να παρουσιάσει πειστικά αποδεικτικά στοιχεία για να απαλλαγεί από το βάρος απόδειξης

14

Υπόθεση Accept: FC Steaua

- ▶ Τα πραγματικά περιστατικά
- ▶ Η παραπομπή στο ΔΕΚ
- ▶ Ανησυχίες σχετικά με την αμεροληψία προς την ομάδα
- ▶ Η απάντηση του ΔΕΚ

15

Συμπεράσματα

- ▶ Οι εθνικοί κανονισμοί για την κοινοποίηση ποικίλουν
- ▶ Πώς βοηθά η υπόθεση **Meister**;
- ▶ Συμπεράσματα από την παράλειψη κοινοποίησης
- ▶ Το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων
- ▶ Η εύρεση πραγματικών περιστατικών είναι καίρια
- ▶ Τι συμπεράσματα μπορούν να συναχθούν
- ▶ Οπισθοχώρηση - **δύναται** να εικασθεί
- ▶ Η μετατόπιση στον εργοδότη - **θα** αποδειχθεί

16

Μελέτες περιπτώσεων

Σας ευχαριστώ για την προσοχή
σας

